

TURIZAM SR.CA

TURIZAM OBLASTI SRBIJA-CENTAR

- statistika -

*stanje 31.08.2011

izvor: [Statistički godišnjak Republike Srbije - Turizam, 2012.](#)

TURISTIČKI PROMET U SRBIJI U 2011 GODINI*

	DOLASCI			NOCENJA		
	ukupno	domaci	inostrani	ukupno	domaci	inostrani
SRBIJA	2068610	1304443	764167	6644738	5001684	1643054
bez KIM						
Beograd	619124	178777	440347	1337199	466227	870972
region						
SR.CE*	548789	474313	74476	2309200	2067731	241469
Vrnjackska Banja	152603	135379	17224	579041	528963	50078
Zlatibor	116302	96776	19526	475300	410833	64467
Kopaonik	65874	59350	6524	270535	241557	28978
Tara	55482	51731	3751	198314	186293	12021
Arandjelovac	22802	19563	3239	59569	53875	5694
Ivanjica	16682	15426	1256	85829	82619	3210
Rudnik	9812	9301	511	62071	58179	3892
Gornja Trepca	9762	8765	997	110665	97802	12863
Matuska Banja	7138	6773	365	74263	72729	1534
Zlatar	5572	4823	749	15541	13678	1863
Bogutovac	2262	2044	218	18199	17413	786
Ribarska	9176	9000	176	134648	132890	1758
Brus	3863	3528	335	7751	6933	818
Goc	7912	7912	0	44552	44552	0
Mokra Gora	12809	7770	5039	22159	14685	7474
Bajna Basta	20236	19566	670	66453	65204	1249
Kragujevac	30502	16606	13896	84310	39526	44784

SR.CE* - idejna oblast Srbija Centar

Ovde je, kao što se vidi, sa ubacivanjem klasifikacione jedinice SR.CE, data jedna druga statistika, viđena drugim očima, posmatrana iz drugog, ili onog pravog ugla, a sa samo jednim ciljem, a to je da se **da** realan i životni presek stanja stvari, i time stvore pretpostavke za najefikasnije, najlogičnije, najispravnije ali i najbrže investiciono planiranje i razvoj.

Prikazana tabela sa podacima, i posebno ovde iskazano stanje za oblast Srbija-Centar zapravo pokazuje da treba i mora i ovakva klasifikacija da se radi, i to ne samo za ovu, već za sve oblasti koje se predlažu na [www.plavosrce.com](#). Na taj način se najživotnije i najpoštenije iskazuju realni pokazatelji i stanje na terenu /uz sve manjkavosti/, a što je posebno bitno za donošenje važnijih strateških i investiciono-projektnih odluka /recimo izgradnja i operacionalizacija aerodroma i raznih vidova saobraćajne infrastrukture u funkciji turizma, veliki hotelsko-rekreativni kompleksi, itd/. Oblast Srbija Centar je /ovde u kontekstu turizma/ skup velikog broja većih i manjih turističkih destinacija koje su veoma povezane i ekonomski – tržišno, infrastrukturno, geografsko-saobraćajno, funkcionalno, tako da je besmisleno prikazivati ih posebno, odnosno ne dati im konačnu zaokruženu, funkcionalnu celinu. Uostalom čemu statistika, ako se ne daje prikaz koji najrealnije i najživotnije oslikava određenu situaciju.

Iz gornjih podataka, vidimo da, /iako je i ovde poređenje neadekvatno, jer su data dva nekompatibilna modela, pošto region Beograd nije, bez svog funkcionalnog zaleđa, Mačve, Kolubare, Podunavlja i Braničeva uporedivi model, ali s obzirom na veličinu pokazatelja, ipak pojedinačno najprihvatljiviji/, oblast SR.CE učestvuje u 2011 u ukupnom turističkom prometu sa 548.789 turista i tako zauzima drugo mesto sa manjkom od 70.000 turista u odnosu na prvoplasirani region Beograd, a da po ukupnom broju noćenja turista od 2.309.200, a što je i najvažnije, drži ubedljivo prvu poziciju u Republici Srbiji. Kada je u pitanju domaći gost, tu je prednost ubedljiva i po broju turista i po broju noćenja, ali kada su u pitanju inostrani gosti, podaci su dosta nepovoljniji, kada je u pitanju broj dolazaka, koji je gotovo 6 puta manji nego za region Beograd, ali je taj odnos znatno povoljniji kod noćenja stranih turista i manji je za 3.5 puta u poređenju sa Beogradom. To su zvanični statistički podaci. Ali da li su i sveobuhvatni?

Evidentno je da se broj turista, domaćih i stranih, koji posete Sabor trube u Guči, a ovo mesto pripada oblasti SR.CA, meri sa nekoliko stotina hiljada posetilaca, a njih, niti ovog mesta nema u statističkoj evidenciji, ili ne podležu primenjenoj metodologiji evidentiranja! Evidentno je da nekoliko desetina ili stotina hiljada turista godišnje poseti grad Jagodinu, a i ovog mesta nema evidentiranog na mapi turističkih mesta R.Z.S. Šta je sa gradovima Užicom, Kraljevom, Čačkom, Novim Pazarom, Kruševcem, ili sa Gornjim Milanovcem i još tridesetak opštinskih naselja koji pripadaju SR.CU. Neki deo turističkog prometa se sigurno i kod njih odvija, ali ga nema iskazanog, niti su ova mesta na listi. Možda je njihov pojedinačni turistički promet zanemarljiv /kao recimo kod pojedinačnih beogradskih opština, koje i nisu prikazane pojedinačno/, ali sve skupa možda i nije. I sigurno nije! Opet, u 2011 broj ino noćenja u Kragujevcu iznosi 44.784! A Kragujevac, po nezvaničnim informacijama, ima 4000 italijana koji tu konstantno već duže vreme borave i rade na razvoju FAS-a. Ako su tu recimo 100 dana, znači da je broj njihovih noćenja 400.000. Da li su oni isključeni iz statistike jer taj podatak uopšte nije tačan, ili zbog postojeće metodologije za 2011 ili je to podatak za 2012!? Ipak, kada bi se sve to izmerilo, ukupan promet turista bi u SR.CU sigurno bio daleko veći.

Sa druge strane, ino-turizam je generalno loše pozicioniran, iako je cifra dosta ublaženija kada su u pitanju noćenja ove kategorije. Ipak, u postojećem stanju, podaci su odlični ako se uzme u obzir kakve sve Beograd ima privilegije zbog statusa glavnog grada, pa time i doskoro državnog projekta /i u pogledu medijske promocije, i angažovanja nacionalnog turističkog saveza, diplomata, novinara, sportista, muzičara, političara, privrednika, privilegija avio infrastrukture i monopolskog položaja, i svih elemenata koji glavni grad uživa i koristi po osnovu tog statusa-dolazak raznih delegacija, kongresa, sajмова i ponajmanje pravih turista po kriterijima jednog tipičnog turističkog mesta/. Sve to SR.CE nema, čak nije ni okružno organizovano, a da ne govorimo o regionalnom ili oblasnom.

Tako da je realno očekivati da će se sa samo malim pozitivnim pomacima veoma brzo napraviti veliki koraci, i zauzeti prva pozicija sa velikom perspektivom ubrzanog napretka, jer je samo manji deo potencijala do sada u funkciji. Sama profesionalna operacionalizacija aerodroma MORAVA je jedan od tih koraka, a već su počela, doduše zasada ad-hoc, zajednička nastupanja na ino-sajmovima pojedinih lokalnih turističkih organizacija /recimo dogovor Novog Pazara, Kopaonika i Vrnjačke Banje oko nastupa na sajmu u Turskoj/, ird.

Ostaje veliki problem pasivizacije i neke vrste blokade i autoblokade, i smeta to neko večno čekanje nečega. Država treba agresivno da uđe na ovaj teren i da prodrma lokalne turističke poslenike, da im bez predrasuda ili spekulacija pomogne da se organizuju na krupnom planu. Zašto ne osnovati oblasnu turističku organizaciju SR.CA? Konačno. bez odlaganja treba premestiti Turističku organizaciju Srbije i resorno ministarstvo u Vrnjačku Banju. Mnogo bi ove ustanove više doprinele turizmu, i realnije bi gledale stvari iz perspektive jedne istinski i prevashodno turističke sredine i Oblasti koja je turistički najperspektivnija, nego iz određene a zaštićene beogradske čaršije. Vreme je da činovnici počnu da se ubrzano pomeraju prema potrebi boljitka zemlje koja ih hrani. Kakvog smisla ima to večno čekanje i kupovina vremena! I kome u korist?!

16.9. ДОЛАСЦИ, НОЋЕЊА ТУРИСТА И ЛЕЖАЈИ, ПО ТУРИСТИЧКИМ МЕСТИМА, 2011.¹⁾

TOURISTS' ARRIVALS, NIGHTS AND BEDS, BY TOURIST RESORTS, 2011¹⁾

	Доласци / Arrivals		Ноћења / Nights		Лежаји / Beds	
	укупно / Total	страни / foreign	укупно / Total	страни / foreign		
Главни административни центри	697117	491484	1362578	990538	27326	Main administrative centers
Београд	590684	428473	1149029	847915	17014	Belgrade
Нови Сад	106433	63011	213549	142623	10312	Novi Sad
Бањска места	375324	33843	2308197	131730	37515	Spa resorts
Од тога:						Whereof:
<u>Аранђеловац</u>	22802	3239	59569	5694	973	Arandjelovac
Бања Врујци	11372	790	46215	2840	1416	Banja Vrujci
<u>Боготовацка бања</u>	2262	218	18199	786	450	Bogutovacka banja
Врањска бања	5628	257	41311	770	311	Vranjska banja
<u>Врњачка бања</u>	152603	17224	579041	50078	6144	Vrnjacka banja
Гамзиградска бања	5753	257	71630	1141	400	Gamzigradska banja
<u>Горња Трепча</u>	9762	997	110665	12863	2605	Gornja Trepcza
Ковилџача	21693	2550	217476	25106	1280	Koviljaca
<u>Матарушка бања</u>	7138	365	74263	1534	973	Mataruska banja
Младеновац	6630	83	146332	519	460	Mladenovac
Нишка бања	21614	1257	198606	3621	2205	Niska banja
<u>Рибарска бања</u>	9176	176	134648	1758	507	Ribarska banja
Сијаринска бања	6372	281	58558	1381	652	Sijarinska banja
Сокобања	53402	921	325207	3707	14137	Sokobanja
Планинска места	402221	47162	1590016	147803	22379	Mountain resorts
Од тога:						Whereof:
Авала	4238	1640	5769	2440	493	Avala
<u>Брус</u>	3863	335	7751	818	320	Brus
<u>Гоч</u>	7912	-	44552	-	457	Goc
Дивчибаре	30400	1475	128897	4766	2139	Divcibare
<u>Златибор</u>	118248	19650	483316	65046	4629	Zlatibor
<u>Златар</u>	5572	749	15541	1863	663	Zlatar
<u>Ивањица</u>	16682	1256	85829	3210	938	Ivanjica
Иришки венац	6958	991	12057	2014	198	Iriski venac
<u>Копачник</u>	65874	6524	270535	28978	4018	Kopaonik
Мајданпек	1971	333	5240	981	140	Majdanpek
<u>Мокра гора</u>	12809	5039	22159	7474	178	Mokra gora
Ртањ	1747	142	6020	484	304	Rtanj
<u>Рудник</u>	9812	511	62071	3892	332	Rudnik
<u>Тара</u>	55482	3751	198314	12021	1117	Tara
Црни врх	3009	115	13954	511	147	Crni vrh
Остала туристичка места	512594	166074	1172913	325495	29749	Other tourist resorts
Од тога:						Whereof:
Бор	5190	1447	14852	3727	631	Bor
<u>Бајина Башта</u>	20236	670	66453	1249	733	Bajina Basta
Велика Плана	13060	3219	14108	3809	322	Velika Plana
Врање	8731	2084	16753	3164	288	Vranje
Вршац	14387	5012	27317	10127	512	Vrsac
Зрењанин	7531	4265	19960	12543	307	Zrenjanin
Караташ	7720	799	21671	2665	444	Karatash
Кладово	23846	2537	65966	5446	471	Kladovo
<u>Крагујевац</u>	30502	13896	84310	44784	1261	Kragujevac
Ниш	67107	34659	96349	46538	2630	Nis
Палић	18408	5772	34855	9258	1077	Palic
Суботица	37501	13796	64785	27666	827	Subotica
Остала места	81354	25604	211034	47488	10765	Other resorts

¹⁾ Стане 31. августа.

¹⁾ As of 31 August.

2. Доласци и ноћења туриста по изабраним туристичким местима

	Укупно				Домаћи				Страни			
	XII 2011	I-XII 2011	индекси		XII 2011	I-XII 2011	индекси		XII 2011	I-XII 2011	индекси	
			XII 2011 XII 2010	I-XII 2011 I-XII 2010			XII 2011 XII 2010	I-XII 2011 I-XII 2010			XII 2011 XII 2010	I-XII 2011 I-XII 2010

Доласци

РЕПУБЛИКА СРБИЈА	132601	2068610	99,7	103,4	81753	1304443	94,4	99,0	50848	764167	109,8	111,9
<i>Од њога:</i>												
Београд	43162	590684	96,9	100,2	12974	162211	83,6	79,3	30188	428473	104,0	111,3
Нови Сад	6774	106433	107,7	114,9	2978	43422	109,2	103,7	3796	63011	106,6	124,2
Бањска места	19382	375473	104,1	108,8	16833	341585	100,2	106,8	2549	33888	141,0	135,5
Врњачка Бања	8504	152603	111,8	104,3	7356	135379	109,2	102,3	1148	17224	131,7	124,2
Сокобања	1622	53402	103,8	109,3	1492	52481	108,1	110,3	130	921	71,0	72,8
Нишка Бања	1234	21614	91,2	102,7	924	20357	83,3	101,9	310	1257	127,0	117,6
Аранђеловац	2034	22802	247,4	512,9	1738	19563	222,3	495,6	296	3239	740,0	649,1
Матарушка Бања	559	7138	110,5	83,3	541	6773	121,3	86,9	18	365	30,0	47,2
Бања Ковилгача	1025	21693	84,6	105,8	963	19143	86,8	104,6	62	2550	60,2	115,3
Пролом Бања	719	15986	99,9	107,2	401	12996	70,7	95,9	318	2990	207,8	218,4
Горња Трепча	44	9762	48,4	90,0	40	8765	46,5	88,5	4	997	80,0	106,3
Врањска Бања	408	5628	98,3	89,9	390	5371	97,3	89,8	18	257	128,6	91,8
Планинска места	27868	402221	105,6	106,8	24356	355059	105,3	106,2	3512	47162	107,4	111,5
Златибор	7152	116302	124,0	110,9	6033	96776	132,5	109,9	1119	19526	92,0	116,3
Копоник	7719	65874	105,1	113,6	6678	59350	102,7	112,8	1041	6524	123,8	120,9
Тара	3469	55482	137,4	108,8	3216	51731	144,4	111,0	253	3751	84,9	84,9
Дивчибаре	1877	30400	69,8	105,1	1837	28925	70,7	103,7	40	1475	43,0	142,4
Ивањица	992	16682	83,9	103,0	934	15426	85,7	102,2	58	1256	62,4	113,8
Златар	280	5572	173,9	80,2	237	4823	175,6	77,4	43	749	165,4	104,6
Рудник	861	9812	132,7	125,6	853	9301	134,5	129,6	8	511	53,3	80,3
Остала туристичка места	29771	512445	94,5	99,5	20601	346416	85,3	96,0	9170	166029	125,0	107,7
Ниш	3918	67107	97,1	101,9	2157	32448	88,3	104,6	1761	34659	110,7	99,5
Палић	1361	18408	124,0	98,9	1052	12636	114,2	93,3	309	5772	174,6	113,7
Суботица	1954	37501	91,9	110,3	1162	23705	80,4	101,0	792	13796	116,3	131,0
Остала места	5644	81354	100,2	99,5	4011	55750	93,1	99,3	1633	25604	123,4	99,9

Ноћења

РЕПУБЛИКА СРБИЈА	368273	6644738	89,9	103,6	265197	5001684	84,9	100,8	103076	1643054	106,2	113,1
<i>Од њога:</i>												
Београд	82841	1149029	91,9	101,7	24772	301114	86,3	88,7	58069	847915	94,6	107,3
Нови Сад	11209	213549	106,0	126,9	3958	70926	101,9	104,0	7251	142623	108,4	142,4
Бањска места	103247	2308435	84,0	104,4	95903	2176622	80,9	103,3	7344	131813	163,8	126,2
Врњачка Бања	22765	579041	97,8	103,5	20321	528963	94,2	102,8	2444	50078	141,6	110,7
Сокобања	6417	325207	79,9	110,2	6112	321500	83,6	110,6	305	3707	42,1	82,0
Нишка Бања	10985	198606	71,1	93,7	10431	194985	68,8	93,4	554	3621	187,8	111,0
Аранђеловац	4072	59569	169,2	299,4	3624	53875	153,5	284,5	448	5694	973,9	596,2
Матарушка Бања	6559	74263	130,1	94,8	6521	72729	131,4	96,5	38	1534	48,1	52,4
Бања Ковилгача	14291	217476	65,9	117,0	13883	192370	66,1	115,0	408	25106	59,9	134,5
Пролом Бања	2264	67066	66,8	101,1	1740	61327	59,1	97,0	524	5739	118,0	185,7
Горња Трепча	818	110665	90,5	94,6	792	97802	91,1	93,4	26	12863	74,3	104,3
Врањска Бања	1975	41311	66,9	85,4	1912	40541	66,2	85,0	63	770	96,9	114,9
Планинска места	99650	1590016	101,6	108,4	90516	1442213	101,3	107,8	9134	147803	104,5	114,5
Златибор	21836	475300	106,3	117,6	19034	410833	107,6	116,5	2802	64467	98,1	124,8
Копоник	29200	270535	112,1	115,7	25614	241557	111,4	115,0	3586	28978	117,6	121,3
Тара	14327	198314	131,4	123,4	13882	186293	137,7	126,5	445	12021	54,1	89,1
Дивчибаре	7310	128897	64,0	110,0	7205	124131	64,5	108,5	105	4766	39,9	169,1
Ивањица	4528	85829	97,7	103,7	4454	82619	100,1	103,4	74	3210	40,2	112,3
Златар	496	15541	148,5	50,3	396	13678	148,9	46,2	100	1863	147,1	145,0
Рудник	5570	62071	147,7	139,0	5562	58179	148,7	143,5	8	3892	26,7	95,1
Остала туристичка места	60871	1172675	81,1	95,3	42133	847263	68,0	89,1	18738	325412	143,6	116,4
Ниш	5438	96349	98,7	100,9	3101	49811	94,4	110,1	2337	46538	105,1	92,5
Палић	2056	34855	113,3	87,7	1628	25597	103,0	83,5	428	9258	182,1	101,7
Суботица	3425	64785	116,9	110,7	1974	37119	101,2	95,1	1451	27666	148,2	142,0
Остала места	10455	211034	82,3	101,9	7915	163546	78,6	103,0	2540	47488	96,3	98,1

Туристички промет у Републици Србији - децембар 2011.

У Републици Србији у децембру 2011. године, у односу на децембар 2010. године, број долазака туриста мањи је за 0,3%, а број ноћења мањи је за 10,1%.

У децембру 2011. године, у односу на децембар 2010. године, број ноћења домаћих туриста мањи је за 15,1%, а број ноћења страних туриста већи је за 6,2%.

1. Доласци и ноћења туриста по статистичким територијалним јединицама

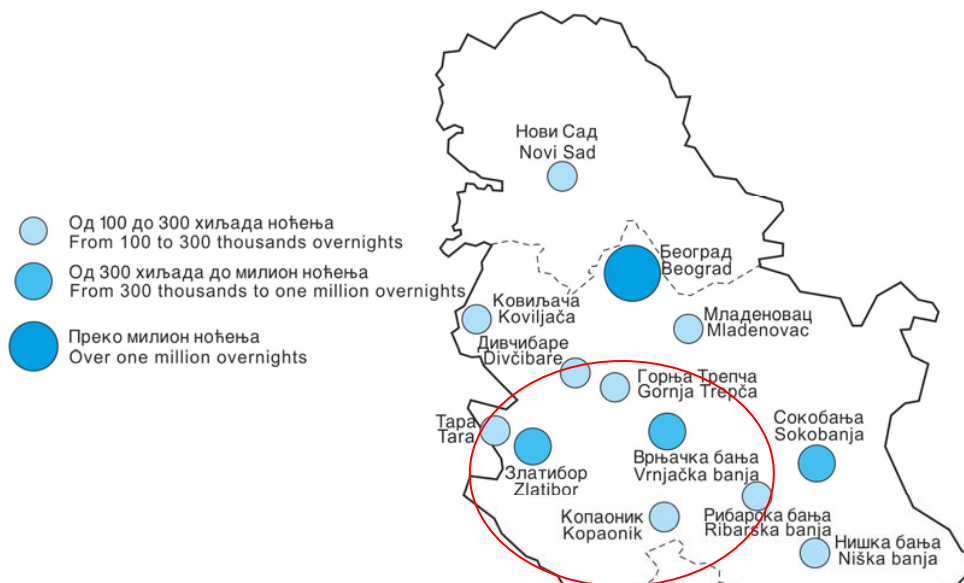
	Укупно				Домаћи				Страни			
	XII 2011	I-XII 2011	индекси		XII 2011	I-XII 2011	индекси		XII 2011	I-XII 2011	индекси	
			XII 2011	I-XII 2011			XII 2011	I-XII 2011			XII 2011	I-XII 2011
			XII 2010	I-XII 2010			XII 2010	I-XII 2010			XII 2010	I-XII 2010
Доласци												
РЕПУБЛИКА СРБИЈА	132601	2068610	99,7	103,4	81753	1304443	94,4	99,0	50848	764167	109,8	111,9
Србија - север	64434	908373	96,3	100,9	26068	348074	84,6	86,5	38366	560299	106,3	112,5
Београдски регион	45262	619124	95,3	100,1	14189	178777	79,9	80,2	31073	440347	104,5	111,4
Регион Војводине	19172	289249	98,7	102,6	11879	169297	91,0	94,4	7293	119952	114,5	117,1
Србија - југ	68167	1160237	103,2	105,4	55685	956369	99,7	104,5	12482	203868	122,1	110,3
Регион Шумадије и Западне Србије	50594	798039	102,2	106,7	42994	670765	99,9	104,6	7600	127274	117,9	119,3
Регион Јужне и Источне Србије	17573	362198	106,0	102,7	12691	285604	99,2	104,1	4882	76594	129,3	98,0
Регион Косово и Метохија
Ноћења												
РЕПУБЛИКА СРБИЈА	368273	6644738	89,9	103,6	265197	5001684	84,9	100,8	103076	1643054	106,2	113,1
Србија - север	134337	2093684	88,6	100,3	59170	944140	76,9	89,1	75167	1149544	100,8	111,9
Београдски регион	92494	1337199	89,4	101,3	33134	466227	81,1	91,5	59360	870972	94,7	107,6
Регион Војводине	41843	756485	87,1	98,6	26036	477913	72,1	86,8	15807	278572	132,5	128,4
Србија - југ	233936	4551054	90,7	105,2	206027	4057544	87,5	104,0	27909	493510	124,5	116,0
Регион Шумадије и Западне Србије	179442	3200295	91,2	106,3	159804	2840286	88,1	104,6	19638	360009	128,5	121,6
Регион Јужне и Источне Србије	54494	1350759	89,0	102,7	46223	1217258	85,5	102,7	8271	133501	115,9	103,3
Регион Косово и Метохија

НАПОМЕНА

Šta može da se zaključiti iz ovde prikazane statističke analize. Da li prikazani podaci za region Šumadija i Zapadna Srbija, ili pak region Istočna i Južna Srbija daju istu percepciju kao za region Beograd ili Vojvodina, kao dve zaokružene, iako neuporedive celine. Ili se ovde radi o razvučenom i nefunkcionalnom prostoru koji u prvom slučaju ide od Kruševca do Šapca, a u drugom od Smedereva do Vranja!! I kakve mi analitičke pouke iz ovakvog statističkog modela možemo da izvučemo i kakve investicione planove na bazi tih pouka da pravimo! Ovo je primer kako statistika služi samoj sebi – **statistika radi statistike!**

Posebno ne treba govoriti, jer je već rečeno, o sramnoj подели na Sever i Jug!

ТУРИСТИЧКА МЕСТА СА ПРЕКО 100 ХИЉАДА НОЋЕЊА ТУРИСТА, 2011.
TOURIST RESORTS WITH OVER 100 THOUSANDS TOURIST OVERNIGHTS, 2011

NAPOMENA

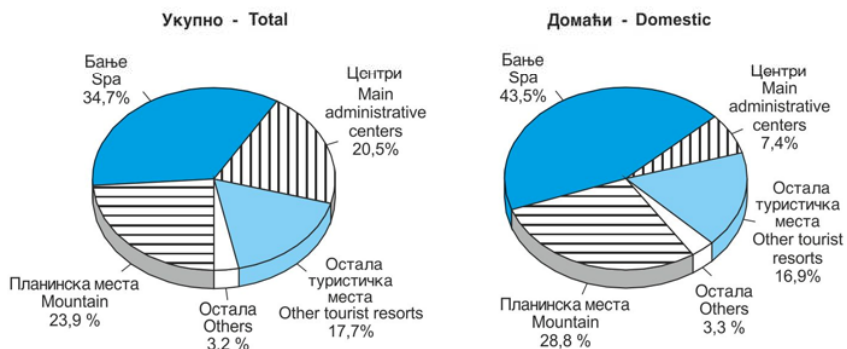
Statistika treba da tezi da da prikaz koji najrealnije i najživotnije oslikava одређену анализирану ситуацију. Пример овог графика јасно показује како може доћи до нереалне перцепције, односно до забуне, када се применјују различити модели за анализу једне исте ситуације.

Grad Beograd, koji ima status regiona, sa desetinama svojih gradskih opština je prikazan sa једне стране, kao један model, a poredi se sa turističkim centrima kao posebnim јединicama koje uglavnom немају ni karakter opštine. Takva analiza je nemoguća i nerealna, jer daje krivu sliku činjeničnog stanja, a time i pogrešne planske i investicione aktivnosti.

Trebaо se koristiti isti uporedni model za sve delove zemlje, a to je model oblasti, i on bi dao sasvim drugačiju percepciju date situacije nego ona koja je овде data, tj. pokazao bi, recimo na ovom primeru, da se najveći broj ноћења turista, преко 2 милиона, ostvaruje u **oblasti SR.CE /Srbija-Centar/, kao funkcionalnoj oblasti већег броја малих туристичких места међусобно повезаних и условљених**. To je "животна" statistika! I to je najrealnija i najispravnija podloga za donošenje investicionih planova ili realizaciju istih.

<http://www.plavosrce.com/DOWNLOAD/regionalni%20koncept-centar.pdf>

Граф. 16.3. НОЋЕЊА ТУРИСТА ПО ВРСТАМА ТУРИСТИЧКИХ МЕСТА, 2011.
TOURIST' OVERNIGHTS BY TYPE OF TOURIST RESORTS, 2011

Idejna

OBLAST

SRBIJA CENTAR

/odnosno turistička mesta oblasti SRbija Centar/ je u

2011.

zvanično imala

turistički promet

- stanje 31.08.2011- od

548.789

posetilaca

sa ostvarenim brojem

noćenja

od

2.309.200